

COROTSÉÉTSE

Coróótsari íjcyáme éllevu Páávororo cáátúnuháámì

Duurívaju

¹ Oo Páávororo Jetsocríjtodítýú ímiáájú pajtyéteju íjcyáné uwááboobe Píívyééberée ihdyu oke ityújkevééllédú íjcyaaabe tééné wákimyéivu pícyoóbe.

² Aabe íñe íhyaami o cáátúnuháámì muhtsi ménahbe Timotéoma méwallóó ámuha elle Coróótsari meijcyame Críjtoke meúraavyémé múuhá nahbému éllevu. Áámeke óvíi Méécááni Píívyéébe ámúhakye píaabó íbúwajíí ámuha meijcyaki.

Cahcújtso múnáá hallúvú píáábó Páávororo táúmeíñe

³ Páíjyuvaré Píívyéébe Jetsocríjtój Caaníkyé muhtsi météhdútsohíjcyá ámúhá hallúvú dííbyema muhtsi meihjyúvacoóca.

⁴ Muuráhjáa múhtsikye úúballémé ímí Jetsocríjtoke ámuha mecáhcujsónéllii tsaímíyé mewájyúcatsíhijcyáné pámeemáyé Píívyéébeéjté íjcyámema. Áánéllii muhtsi météhdútsohíjcyá dííbyeke.

⁵ Ehdúvá ímí ámuha meícyahíjcyá íñné imíjyaú meijcyaiñe Píívyéébe méwáábyuta níjkyejívú méénune ámuha mewáájácúnema. Muuréváhjáa Jetsocríjtodítýú pajtyéteju íjcyáné uwááboju ámuha melléébótsihdyújuco teene ámuha meítsohíjcyáne.

6 Ááné uwááboju muurá tsúúca tsújaavé pahúllevávú íñújiri. Aane mítyame icyáhcuítsóne ímí úráávyehíjcyá éhnée ámuha tujkénú meíjcyadu. Muuráhjáa Píívyéébe mítyane meke wáyyune ámuha mewáájácúne ímí mécáhcuítsóhi.

7 Téénevúu muurá Epáápara muhtsi wáyyú menéébe ímichi ámúhake úwaabóhi. Aabe ímí Críjtoke úráávyeebe múhtsikye píáábohíjcyá ámuha múhtsikye mepíáábóiyóne.

8 Aabée múúhake úúballé ímí ámuha mewáájácútsíne.

9 Áánée muha mewáájácútsihdyu paíjyuvaré ámúhá hallúvú píáábó Píívyéébeke métáúmeíhijcyá dibye ámúhake ímíñeúvú iwáájácútsó híjtsaméivu.

10 Áhdurée idyé muha métáúmeíhijcyá ámúhake dibye iájcu dííbyé icyánéjcu ámuha meíjtsóíñé waajácuvu ímí dííbyeke ámuha mewáájácúne muhdú dibye ímillédú meíjcyámedítú ímiááneréjuco íbóhówaúcunúki.

11 Ehdu nééné píáábó muha métáúmeíhijcyá ámúhá hallúvú Píívyéébeke dibye íhnáhoori ámúhake tsípajtsómé panévá ímítyuháñé ámuha maáábúcuíjcyaki.

12 Aame dibye ámúhake ímíbájchóné hallúvú ímíjyuri ámuha dííbyeke metéhdújtsoki.

13 Muuráhjáa dííbyere Píívyéébe meke íjchívyetsó Naavéné hójtsí pañétú éhne múu cúúvétsihyi íjcyadu meícyahíjcyámeke. Áánemáa meke pícyoobe mítyane iwáyyuube Íllí avyéjuvúréjuco.

14 Dibyéé muurá dsíjívénej tééveri mééma

ímíbájchoobe méimítuyháñé méhdi ídáátsóvénama.

Jetsocríjto dsíjívénej tééveri ímí Píívyéébema meíjcyane

¹⁵ Muuráhjáa Píívyéébeke maájtyúmítuube Ílli Jetsocríjtoj tééveri méhdivu bóhówaavé páñé píivyéébére íjcyáábe.

¹⁶ Diibyéhjáa muurá Jetsocríjtoj tééveri ípívyéjtsoobe páneere múhdúné tsíeméné ííñújiri íjcyánéhjima íévéhóówari íjcyanéhjí maájtyúmínee, maájtyúmítúnee, íjcyane. Téhduréhjáa ípívyéjtsoobe níjkyéji múnáama naavémuke pámeere íavyéjútéma. Ehdúhjáa panévare ípívyéjtsoobe Íllij tééveri ténéhjiri dibye íavyéjútámeiki.

¹⁷ Aabéhjáa ihdyu Críjto ícyahíjcyá tsúúcajátújuco íjcyaduré ínéubáreikyé íjcyátúné ihdéjuco. Áábe tájpi muurá íñe páneere múhdúné tsíeméné íjcyane íjcyáhi.

¹⁸ Aabe muurá dííbyé cahcújtso múnáa meíjcyámé túkevjtsoobe íñe méhniwau meke túkévétsóhíjcyádú néébeé. Muuráhjáa dsíjíveebe tsiíñe bohíí téhdure medsíjívémé mebóhííñé tújkénuúbe. Áábekée Píívyéébe pícyóó páné avyéjuubéré dibye íjcyaki.

¹⁹ Ehdúu Píívyéébe imíllé íbóhówájtsámeíñé Críjtoj tééveri.

²⁰ Muuráhjáa páwachékevu ítyujpácýó waagóoobe páneere íñe múhdúné tsíeméné ííñújiri íjcyánema íévéhóówari íjcyanéhjí ímíbáávyeki, téhdure tsaímíyé míamúnáa Píívyéébema íjcyaki. Aanée Píívyéébe ímí íjtsúcunúhi.

21 Muuráhjáa íhde ámuha Píívyéébeke mémúnáátsohíjcyá ímityúné ámuha meméenuhíjcyánéllíhye. Árómeke tsúúca ámúhake íímíbáichómeke újcuube tsaímíyējuco ámuha dííbyema meíjcyá Críjtóo míamúnáájpidívú íípívyéévéne dsíjívénej tééveri.

22 Ehdúu méénuube ííné imítýú máhallúrí íjcyájúcootúmé tsaímíyējuco menéémeke újcuuki.

23 Áánéllíi ámúhake o nées íínevú táhjátsámeítýúmé tsaímíyé ámuha meúráávye muhdú mepájtyetéííne uwááboju tsúúca ámuha mewáájacúne. Ááne uwááboju muurá ííne úwááboobéré o péhíjcyáne tsúúca ííńújiri pahúllevávú tsújaavéhi.

Cahcújtso múnáa píááboobe Páávoró

24 Áánéllíi ó imíjyúú ámúhake o píáábóné wákímyéí o méénúneri o ícúbáhrámeíyoóbe. Ehdúu muurá Críjto mewáajyuri ícúbáhrámeídyújuco o ícúbáhrámeíhíjcyáne.

25 Muuráhjáa Píívyéébe oke níwaavénējuco ííne cahcújtso múnáake o píáábohíjcyáne. Aabe ámúhake ó úwáábohíjcyá tene íjcyadújuco.

26 Muuráhjáa tsúúcajátújuco díbye pítyájcámeííne tsá múha wáájacuhíjcyatúne. Méíhdé múnáaúvúhjáa íjcyarómé tsá wáájacutú teéne. Áánevu ííne ícyooca tsúúca meke waajácútsoobe íhńéjté meíjcyámeke.

27 Aane Críjto mééma íjcyáneeri tsúúca méwaajácú tsaímíyé Píívyéébé avyėjuri meíjcyáiíne. Eene muurá wáájacúratúné íjcyanéví imíleebe

téhdure ámuhákye iwáájácútsóné jodíómú ámuha meíjcyátúrómeke.

²⁸ Aane íñe muha méúwáábohíjcyá pámeekéré panévatúré túkévéjtsomééré ditye Críjtoj tééveri éhnííñevu iwáájácúne ímíááméré Píívyéébema íjcyaki.

²⁹ Áánéllii muurá íñe ávyétá ihnáhó ó úwáábohíjcyá ícúbáhrámeíbyéré Críjto oke píáábóneri.

2

¹ Aane ó imíllé ámuha Raoditséá cóómi múnaa tsijtye oke wáájácútúrómemema mewáájácúné ávyétá ihnáhó ámuhá hallúvú píáábó o táúmeíhijcyáné Píívyéébeke ímíñeúvú ámuha Críjtoke meúráávyeki.

² Aabe ó imíllé ámuha tsaímíyé mewáájácúné muhdúhjáa Píívyéébe mééma Críjtoj tééveri wáájácúratúné méénuhíjcyáne.

³ Dííbyedi ihdyu páneere ímíá tujkéveju ijcyáhi.

⁴ Ehdu íñe ámuhákye ó téíbúwátsohíjcyá tsaate ámuhákye iállíñeri imújtátsótuki.

⁵ Muurá tsá ámuháma elle o íjcyáturóne. Árónáa ámuháma ó ijcyá táíjtsaméiyi. Áánéllii ó imíjyúú ímí ámuha Críjtoke mecáhcujsómé tsaímíyé meíjcyáneri.

⁶ Aame muhdúhjáa ámuha tujkénú dííbyeke mecáhcújtsóijyu meíjcyadu tsahtúré ímíñeúvú meíjcyá dííbyema.

⁷ Ahdícyane ímíñeúvú mecáhcújtsóóbedívú meíhvéjtsámeíñe paíjyuvaré Píívyéébeke

météhdútsóhíjcyá muhdúhjáa ámúhake o úwaabódu.

Críjtoke cáhcujtsómé tsíhdyuréjuco íjcyane

⁸ Téibúwá tsáma méíjcyaco tsaate íjtsaméityuré iújcúné uwáábori ámúhake imújtátsótuki. Muurá míamúnáá íjtsaméityuré tsáane méénuhíjcyáme. Tsá Críjtodítýú tsáané íjtsaméiyi ditye úwáábohíjcyatúne.

⁹ Muurá muhdú Píívyéébe íjcyane méwaajácú Críjto míamúnáájpidívúu ípívyéévéébej téeveri.

¹⁰ Aabe muurá pámeere níjkyéji múnaa naavémuu, íjcyámé éhniíñevu íhtsútuúbe. Áánéllii dííbyema méíjcyámema téhdure íjcyaaabe Píívyéébeé.

¹¹ Aabe tsúúca ámúhake íjchívyetsó ímityúnetu Críjto ámúhama íjcyánéllíhye. Tsá idyé mekíhdyahírótsámeíñeri meímíbaávvetúne. Muurá ihdyu Críjtoj téeveriyé meke ímíbájchoóbe.

¹² Muuráhjáa metsójtsótsámeíñeri ménaavénú dsíjívéébekée ditye cúúune. Ááneríi méúújetsó íhdée múhdurá meícyahíjcyané tsúúca meíhvejtsóne. Aame ícyooca tsíhdyuréjuco mee Píívyéébeé íhnháhoori bóhítsóóbeke mecáhcújtsónema.

¹³ Muuráhjáa éíjyu ámuha éhne múu dsíjívemédú meícyahíjcyá ámuha ímityúné meícyahíjcyané meíhvéjtsótúnéllíhye. Áronáa ícyooca tsúúca Píívyéébe ámúhake ímíjpyetétsó téénetu Críjtoj téeveri ámúhadi ídáátsóvéenema.

¹⁴ Muuráhjáa dííbyé taúhbaju néhdu méíjcyátúné déjúcotu méhdi ícúbáhráíyoóbe. Áronáacáa mééma

ímíbájchoobe Ílli Críjtoke ditye páwachékevu wátyétyéhcuube dsíjívénej téeveri. Ehdúu mééma ímíbájchoobe mewágóóóvéiyónetu meke ipájtyetétsoki.

¹⁵ Muuráhjáa páwachékevu ditye wátyétyéhcuube Críjto idsíjíveneri tsúuca tahjá Naavéneke ihyájkímumájucu. Áánetu méwaajácú tsúuca ditye táhjátsámeíñe.

Níjkyéjéneri metsúúrameíñe

¹⁶ Ahdícyané mééícúvedí tsaate ámuha memáchohíjcyánéhjitu íhgyúváneri. Áhdure mééícúvedí eene béébe nuhba íjchívyécooca ditye wáñehjívatéhíjcyáneri ámuha mééícúvétúneri ditye ámúhadi íhgyúvahíjcyáneri. Áhdure mééícúvedí kéjcoojí Píívyéébeke idyúúrvahíjcyáneri ditye íhgyúvahíjcyáneri.

¹⁷ Éhduhjíikyée muurá meméénúneri Píívyéébeke méúráávyehíjcyáhi. Ááneríhgyáa ménaavénuhíjcyá Críjtoke díbye méhdivu bóhówáávétúné hajchóta. Árónáa ícyooca tsáhájucu tehdu meméénújúcootú tsúuca díbye mééma íjcyánéllíihye.

¹⁸ Ahdícyané tsáama máállítsámeídí eene níjkyéji múnáakéva ámuha medúúrvátúhajchíí ámuha mewágóóóveíñe tsaate ímiááneúvúdú úwáábohíjcyámedívu. Muurá iwáájácútúnéré bañúháñe méénuhíjcyámé naavévaa díityédívú bóhówáávéné pañe íajtyumíne. Ehdú imyéénúne pánehjídú ícyahíjcyámé idáátsóméhjíúvu. Árónáa mítyákímyeíhíjcyámé iye híjtsámeíñe imyéénúneri.

19 Ááne diibyējuco Críjto ítyúkevítsoobe ijcyáíyóóbedi tsá ditye íícúvehíjcyatúne. Muurá dííbye tájpiyé méijcyá dííbyeéjté meícyame. Aame méúráávyehíjcyá Píívyéébeke muhdú díbye ímillédú dííbyé piááboríye.

20 Muuráhjáa mewájjyuri díbye dsíjívéné ámuha mecáhcújtsóneri tsúúca métahjá míamúnáá íjtsaméí álliuré íjcyane. Aame ámuha ténejcu mewáájacújúcúótúnéllii méijcyá ténejcútú éhne múu dsíjívemédu. Árónáa ¿íveekí Píívyéébeke wáájacutúmé íjcyadu ámuha íjienévú métáhjátsámeíhíjcyáhi?

21 ¿íveekí majchóháñetu ámuha mebóícyúcatsíhíjcyáhi? Óvíjyacóóné ehdu ámuha meíllívyéébócatsíhíjcyáne.

22 Muurá ténéhjítu ámuha mebóícyúcatsíhíjcyaróné ijcyá memájchoki. Muurá míamúnáá íjtsaméityuré tsááne ámúhakeye úwáábohíjcyáme.

23 Aane pánehjídú meke báñuhíjcyá ímiááné ímí Píívyéébeke ditye úráávyéúvúdu. Muurá ítsúcunúhíjcyámé ícúbáhrámeíñe idáátsóméhjíúvú íjcyáneri tehdújuco Píívyéébeke íávyéjútsohíjcyáne. Árónáa tsá diityéké tene piáábotú ditye íímíbbáavyeki.

3

1 Ahdícyane Críjtóo dsíjíveebe tsiíñe bóhíínej tééveri ímityúmé ámuha meícyahíjcyánetu tsúúca meíjchivyémé métsúúraméí níjkyéjéne íjcyáneri

dííbyeke ámuha meíícuvémé dííbyema Cáání úniúvú maávyéjuutéki.

² Áánéllii téeneríyé métsúúraméi. Óvíjyacóóné ííñújíene.

³ Tsúúca muurá ámuha Críjtoke mecáhcujsómé Píívyéébeéjtéréjuco meíjcyame ténejcúrí meíícuvéjúcóótúnéllii ámuha ténejcútú méijcyá dsíjívemédu.

⁴ Aabe muurá tsiiñe tsáácooca dííbyema tsaímíyé méjcyaa íavyéjuri.

Tsihdyúréjuco meíjcyane

⁵ Ahdícyane ílluréjuco méihvéjtsó páneere ímityúné ámuha meméénuhíjcyáne. Óvíjyacóóné íhdícyáméhjima ámuha medómácócatsíhijcyáne. Áhdure tsíñehji ámúhake tútávájtsóíyóneri ámuha meúmúúpívyehíjcyanéhji ílluréjuco méihvéjtsó. Áhdure mítyane ámuha meéhnéváíyóneri meítsáméihijcyané méihvéjtsó. Muurá níjcyotájteke medúúruváne ímityúné íjcyané tujkévéenéré teéne.

⁶ Ehdu nénehji lléébotúmé méénuhíjcyámedi íhnáhoóíñe Píívyéébe ícúbahráne.

⁷ Tehdúu muurá nénehji téhdure ámuha méméénuhíjcyáhi.

⁸ Árone ílluréjuco méihvéjtsó ámuha mecááyóbahíjcyáne, ímityúné ámuha medáríívécatsíhijcyáne, néhni ámuha menéáyócatsíhijcyáne, núcójpítsó nénehji ámuha meíhjuvahíjcyáne. Énehji panévare ílluréjuco méihvéjtsó.

9 Ténéhjitu tsúúca ámuha tsíñejcúriyējuco meíjcyame tsáhájucu múu álliúúnújcatsítýúne.

10 Métsúúraméí éhniíñevu ámuha meímíjpyetéiyóneri ímíñeúvú ámuha Píívyéébeke mewáájácu dííbyedu ímiáámerējuco ámuha meíjcyaki. Muurá ímiááné tsúúca ámuha tsíhdyuréjuco.

11 Tsá dííbyeéjté meíjcyatú jodíómú meíjcyánéllíihye. Muurá ihdyu pamévárez dííbyeéjté ijcyá jodíómú ijcyáturómé kíhdyahírótsámeítýuróme, tsííñé iñújñine múnaa íjcyaróme, ííneúbará wáájácúturóme, tsaaté únú múnaa íjcyaróme, tsaatéúbámáyé wákímyeítýuróme. Muurá pámeere Críjtoke mecáhcujsómé tsahturé dííbyeéjté meíjcyáhi.

12 Muuráhjáa Píívyéébere ámúhake ujcú mítyane ámúhake iwájýúnéllíi dííbyeéjté ámuha meíjcyaki. Aame múu ímiánejcúvú íjtsaméí icyápáyóóvéne wajyújcatsíhi, píáábójcatsíhi, ídáátsóméhjñúvú ijcyáhi, ímiááméré pamévamáyé ijcyáhi, ámuha meícúbáhrámeíyonéhjí aabúcúhi.

13 Ááne múu tsáijyu múhdurá ámúhama pájtyéronéhjí ímíbáchójcatsí íídaatsólléjcatsíñe Críjtóo méhdi ídáátsóvéne meke ímíbajchódu.

14 Áhdure múu éhniíñevu wajyújcatsí tsaímíyé ámuha meíjcyá íínevú táhjátsámeítýúme.

15 Áámeke ihdyu óvíi ámúhake Píívyééberējuco túkévejsóne. Muurá ímílleebe Críjtoj tééveri ámúhake ípíaabóné ímí tsame meíjcyaki.

16 Ááné hallúvú múu dííbyeke ityéhdújtsóne

ímíjyuuri duurúvahíjcyá ámúhá íbuúúnetu íjchívyéne májtsiyi. Aame ihdyu wajácúnejcútsi meíjcyáne méúwáábohíjcyá Críjtó uwááboju ámúhá pañe íjcyane tsápítsójcatsímyére.

17 Panéváre múu ñná imyéénunee, íhhyuváne, íjcyane méénuhíjcyá muhdú ímiááne Ávyéjuube Jetsóóéjté meíjcyame meméénúiyódú tééne hallúvú Méécááni Píívyéébeke dííbyej tééveri téhdújtsomére.

Muhdú cahcújtso múnaa íjcyane

18 Ámuúha walléémuj, tsúuca Ávyéjuube Críjtó uráávye múnaa ámuha meíjcyame múu avyéjuullé ámúhá tajímuke.

19 Áhdure idyé ámuha wajpíímú múu wajyú ámúhá taabámuke. Tsá múu ímityúné dáríívéjcatsítyúne.

20 Áhdure tsíime mécahcújtsó ámúháj caanímuke. Ehdú muurá ámuha meíjcyane Píívyéébe imílléhi.

21 Áhdure ámuha cáánumu tsá múu ámúháj tsíimeke úmécójtsotú ditye ityútáváávétuki.

22 Téhdure idyé tsáne avyéjújtémá wákímyeímyé múu cáhcujtsó diityéke. Tsá múu ditye íítérokíyé tsaímíyé wákímyeítyúne. Múu Píívyéébeke íavyejúúlléne tsaímíyé wákímyeíhi.

23 Áhdure panéváre ñná ámúhá wákímyeí íjcyane múu meenú ímíñeúvú óvéheetúmé dííbyeke ámuha meíícvénéjuco.

24 Muurá tsúuca ámuha méwaajácu Máavyéjuube Jetsocríjtóke meíícvéne áhdó dibye meke újcuíñé íavyéjuvu tsaímíyéjuco dííbyema meíjcyaki.

25 Áánetu ímityúné íjcyámeke téhdure ájcúiibye téene áhdovu. Muurá Píívyéébe meke pámeekéré tsahtúré wájyúroobe áhdoó muhdú meícyahíjcyádújuco.

4

1 Aabe níjkyéjiri íjcyaaabe Máavyéjuube meke íítehíjcyá muhdú meíjcyane. Áánéllii múu ávyéjujte íjcyame ímííneúvú íwákimyéi múnáake picyóó ícúbáhratúme.

2 Ahdícyane múu téííbúwá íjcyáne paíjyuvaré Píívyéébeke piáábó táúmeíhíjcyá óóchévetúme panévá hallúvú téhdújtsomére.

3 Téhdure múúhá hallúvú métáuméi díbye múúhake piáábónej péévé múúhake múha íná néétume éhníínevu míamúnáake muha meúwáábo Críjtóo mééma pajtyéteju méenune. Teene o úwáábohíjcyáné hallútú muurá íne ícyooca oo cúvéhóójari.

4 Áánéllii ámúhake o nées táhallúvú piáábó ámuha Píívyéébeke metáúmei díbye oke ipiáábo míamúnáake téenevu o wáájácútsoki.

5 Téhdure ámúhake o nées panévatúré ímiááméré ámuha meíjcyáne cahcújtso múnaa íjcyátúmeke tééjuvu mewáájácútsoki.

6 Aame ihdyu múu ímííneúvú ihjyúvahíjcyá tsaate ámúhake díllócooca tsaímíyé diityéké ámuha meúúbálleki.

Páávoró pítyajcóne

7 Ahdícyane óví ménahbe Tííkico ámúhake táuubállé meenú dííbyema muhtsi Ávyéjuube

Jetsocrijtó wákimyéi meméénuhíjcyaa-be. Diibye muurá oke tsaímíyé tééné wákimyéityu píáábohíjcyáhi.

⁸ Áábeke ámúha éllewu ó wallóo ámúhake tsápíjtsoobéré iúúbálle muhdú ílle muha meíjcyane.

⁹ Áábema téhdure tsaapi ménahbe ímiáábé íjcyaa-be Onéétsimo péé ámúhadítyúu tsáábeé. Aamútsí óvíi ámúhake úúballé páneere muhdú ílle íjcyane.

¹⁰ Áánetu íñe díbyema muhcsi cúvéhóójari meíjcyaa-be Arijtáácó ámúhake dúúruváné ámúhake ó úúballéhi. Áhdure Benabéé nahbe Máácó uubállé ámuha wájácú menéébe ámúhake duurúváhi. Aabe ámúhake ááhívetéhájchíí ímíñeúvú méwaatsúcuco.

¹¹ Téhdure idyé Jetsóo díbyere 'Jójtoó' némeíbyé ámúhake duurúváhi. Éhdume tamúnaa jodíómudítyú cahcújtso múnaa íjcyame oke píáábohíjcyá Píívyéébé avyējú wákimyéi o méénúnetu. Aame oke mítyane tsápítsohíjcyáhi.

¹² Téhdure ámúhadítyúu tsáábe Epáápara Críjtó wákimyéi méénuhíjcyaa-be ámúhake duurúváhi. Téhdure ámúhá hallúvú mítyane píáábó Píívyéébeke táúmeíhíjcyaa-be ámuha tsaímíyé díbyeke meúráávye muhdú dibye ímillédu.

¹³ Aane ímiááné ó waajácú ámúhá hallúvú mítyane píáábó dibye táúmeíhíjcyáne. Téhdure Raoditséá cóómíyi íjcyámema Hierááporíyí íjcyámé hallúvú táúmeíhíjcyaa-be.

¹⁴ Téhdure wájýú menéébe taabóóbé Róócáma Déémámutsi ámúhake duurúváhi.

15 Áhdure táicyánéjcutu Raoditséari íjcyame ménahbémuke o dúúruváné méuubálle. Áhdure Níhpáke pámeere dííbye jávú dóbéévehíjcyané cahcújtso múnáama o dúúruváné méuubálle.

16 Aane íhyaami ámúha éllevu o wálloháámí ámuha meéévéne boone méwállooco diitye Raoditséari íjcyané cahcújtso múnáa éllevu téhdure ditye iééveki. Áhdure téhullétú ámúha éllevu ditye wálloháámi ímíñeúvú méééveco.

17 Áánetu Akíípoke mene díbye ímíñeúvú iníjkéva Píívyéébé dííbyeke pícyóóné wákimyéi.

18 Ehdu íñe ámúhake pámeekéré o dúúruváné ó caatúnú páñetu oóre. Áábeke ihdyu oke máábájívedí íñe cúvéhóójari o íjcyáábeke. Áhdícyane óví Píívyéébe ámúhake píaabóhi. Áyu tehdújuco.

Píivýéébé ihju: jetsocríjyodítyú cáátúnuháámi
New Testament in Bora (PE:boa:Bora)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48